

Ympäristöministeriö

kirjaamo@ym.fi

Lausuntopyyntönne 20.6.2017, dnro YM14/400/2017, YM024:00/2016

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi jätelain muuttamisesta

Ympäristöministeriö on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto esittää alla olevat kommentit hallituksen esitysluonnoksesta.

Elohopea-asetus (EU) 2017/852/valvonta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan jätelakiin tehtäväksi asetuksen (EY) N:o 1102/2008 (*asetus metallisen elohopean ja tiettyjen elohopeayhdisteiden ja -seosten viennin kieltämisestä sekä metallisen elohopean turvallisesta varastoinnista, ns. vientikieltoasetus*) kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU)2017/852 (elohopea-asetus) edellyttämät teknisluontoiset muutokset. Tukes katsoo, ettei asiassa ole kyse ainoastaan teknisestä muutoksesta, koska vuoden 2018 alusta voimaan tulevan elohopea-asetuksen 8 artiklan sisältö ei vastaa asetuksen (EY) N:o 1102/2008 sisältöä. Kumottavassa asetuksessa (EY) N:o 1102/2008 säädelään ainoastaan elohopean vientiä Euroopan unionin ulkopuolelle sekä elohopean varastointia. Elohopea-asetus on soveltamisalaltaan laajempi kuin kumottava vientikieltoasetus. Elohopea-asetuksella säännellään elohopean ja sitä sisältävien tuotteiden tuontia, vientiä ja valmistusta sekä elohopean käyttöä tietyissä teollisissa valmistusprosesseissa.

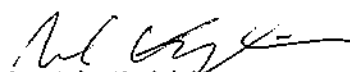
Jätelain muuttamista koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa elohopea-asetuksen 8 artiklan kieltojen noudattamatta jättäminen on säädetty rangaistavaksi (147 §). Elohopea-asetuksen 8 artiklassa kielletään taloudellisia toimijoita valmistamasta tai saattamasta markkinoille lisättyä elohopeaa sisältäviä tuotteita, joita ei ole valmistettu ennen 1 päivää tammikuuta 2018, ellei niille ole annettu hyväksyntää elohopea-asetuksen 8 artiklan 6 kohdan nojalla annetulla päätöksellä tai ellei se ole sallittua direktiivin 2011/65/EU nojalla. Tämä määräys poikkeaa kumottavasta asetuksesta (EY) N:o 1102/2008.

Tukes katsoo, että voimassa olevan lainsäädännön perusteella ei ole selvää mikä viranomainen olisi vastuussa elohopea-asetuksen 8 artiklan kieltojen valvonnasta.

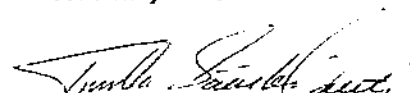
Jätelain muuttamista koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa on erikseen säädetty elohopea-asetuksen mukaiset valvontatehtävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille (elohopea-asetuksen 11 artikla sekä 13 artiklan 1 ja 3 kohdat) sekä tullilaitokselle (elohopea-asetuksen 3 ja 4 artikla). Elohopea-asetuksen 8 artiklan valvontaa ei ole säädetty erikseen. Esitysluonnoksen perusteella elohopea-asetuksen 8 artiklan valvonta vaikuttaa jäävän Suomen ympäristökeskukselle, joka on elohopea-asetuksen mukainen toimivaltainen viranomainen, vaikka sille ei ole kirjattu erityisiä valvonnan tehtäviä jätelain muuttamista koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa.

Tukes katsoo, että jätelain muuttamista koskevaan hallituksen esitysluonnokseen tulisi selkeästi määritellä mikä viranomainen valvoo 8 artiklan kieltojen noudattamista. Tämä on tärkeää lainsäädännön luottavuuden ja valvonnan toteutumisen kannalta.

Johtaja

 Juha Karjalainen

Ylitarkastaja

 Tuula Sääskilähti